

LITTERIS ET ARTIBUS: ШОСТИЙ ГОРИЗОНТ

Олена ТРИГУБА, голова Ради молодих науковців

Давно відомо, що найпотужнішими за конкретним впливом на життєдіяльність людини, найпродуктивнішими за результатами та найбагатшими за змістом виступають науки традиції, які визначають вектори функціонування всіх складових суспільного організму. Повною мірою це стосується і молоді науки, на функціональному полі якої зростають молоді наукові кадри і формуються світоглядні передумови наукового поступу в ближній та далекій перспективі. Саме в такому контексті працювала і була цікавою та важливою для нашого навчального закладу VI науково-практична конференція «Litteris et artibus: нові горизонти», підготовлена Радою молодих науковців нашої академії. Zoom-конференція проходила у форматі пленарного та секційних засідань. У пленарному режимі прозвучали п'ять презентаційних доповідей, а в секційному – працювали мистецько-гуманітарна, педагогічна, технологічна, біолого-екологічна секції та секція фізичної культури.

Учасників науково-практичної конференції вітали доктор педагогічних наук, проректор з наукової роботи нашої академії, професор Микола Курач, кандидат сільськогосподарських наук, голова Ради молодих науковців, доцент кафедри біології, екології та методики їх навчання Олена Тригуба; голова Студентського наукового товариства освітнього закладу Наталія Лясківська.

На пленарному засіданні було оприлюднено тематичні доповіді з різних напрямків педагогічної теорії та практики. Кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Володимир Банах висвітлював тему «Система оцінювання у фізичному вихованні студентів», а кандидат педагогічних наук, доцент Марія Олексюк спільно з магістранткою Людмилою Плетюк повідомили про результати роботи над методологічною проблематикою «Реалізація практичних методів на уроках трудового навчання». «Індустріальний парк: сутність, значення та особливості функціонування» – з такою актуальною темою та інноваційною проблематикою означив учасник конференції викладач фахового коледжу Сергій Колісецький. До класичного, але завжди важливого питання педагогічної теорії та практики, звернулася аспірантка Анастасія Жданкіна: вона говорила про «Патріотичне виховання старшокласників у закладах загальної середньої освіти як педагогічну проблему». Отримали змогу висловитися і молоді представники природничої науки: кандидат сільськогосподарських наук, старший викладач Олександр Бондар і студентка спеціальності «Біологія» Юлія Діхтяр охарактеризували «Типологічне різноманіття природоохоронних, наукових, історико-культурних насаджень Кременецького району».

На засіданні мистецько-гуманітарної секції функції модератора виконувала магістрантка Ірина Жолоб. Першою прозвучала презентаційна доповідь кандидата філологічних наук, доцента Василя Кучера «Театралізована діяльність на уроці англійської мови». Філологічну тематику, але в національному сюжетному контексті продовжив кандидат філологічних наук, завідувач кафедри української мови та літератури, доцент Роман Дубровський, визначаючи «Місце шістдесятництва у шкільній програмі з української літератури». Над цією темою з ним працювала магістрантка Юлія Фецик, а її колега Вікторія Герасим співпрацювала з доцентом Романом Дубровським у підготовці теми «Поетизація волинської природи у драмі-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки». «Образ жінки у світовій літературі: окремі зауваги в компаративному аспекті» – такий акцент у висвітленні

обраної теми здійснила магістрантка Анна Романюк. Дослідницьку активність магістрантів-філологів підтвердили і наступні доповідачі: Ірина Жолоб, яка характеризувала «Художньо-філософське прочитання імпресіоністичних текстів Володимира Винниченка», та Павло Старух, який аналізував «Функціонування метафор у поетичній творчості Василя Симоненка». Магістрантка Христина Лисак представляла дошкільний сектор педагогічної науки, що і підтвердила темою свого виступу «Краєзнавча робота як один із аспектів пізнавального розвитку дитини дошкільного віку». Про результати дослідження проблематики «Художні візії міста у прозі Івана Франка» доповіла магістрантка Олена Шафранська.

Робота технологічної секції розпочалася науковим повідомленням «Формування інформаційно-цифрової компетентності учнів на уроках трудового навчання» кандидата педагогічних наук, доцента Марії Олексюк і студента спеціальності «Трудове навчання і технології» Максима Разумея. «Особливості організації занять із трудового навчання та технологій у дистанційному форматі» розкривали кандидат педагогічних наук, доцент Віталій Цісарук і магістрант Віктор Бородіч. Кандидат педагогічних наук Ірина Цісарук визначала «Роль самостійної роботи майбутніх учителів трудового навчання та технологій при вивченні професійно орієнтованих дисциплін». Магістрант Роман Петрик під керівництвом доцента Марії Олексюк підготував наукову розвідку «Використання творчих проєктів у формуванні проєктно-технологічних компетентностей майбутніх учителів технологій». Науковий інтерес магістрантки Марії Бородіч і студента спеціальності «Трудове навчання і технології» Сергія Лесика склали «Організація і проведення гурткових занять з технічної творчості та машинознавства». Аспірантка Ірина Борак звернулася «До проблеми використання ІКТ у процесі вивчення математики майбутніми медичними працівниками». Про «Використання тестових завдань сервісу Google Classroom з метою моніторингу навчальних досягнень учнів з біології» говорила магістрантка Марія Гапонюк. «Засоби і форми використання ресурсів мережі Інтернет у формуванні професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти» висвітлювала магістрантка Софія Баран.

В педагогічній секції функції модератора доручили кандидату педагогічних наук, доценту кафедри теорії і методики дошкільної та початкової освіти Оксані Швець. Першу презентаційну доповідь представив тандем науковців у складі кандидата педагогічних наук, доцента Степана Шабаги й аспіранта Михайла Панчука, темою доповіді яких була «Проблема розвитку творчих здібностей школярів в умовах сучасної школи». Сама модератор запропонувала аналіз науково-методичної проблематики «Методика Floortime як засіб, що полегшує адаптаційний період дитини з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти». Студент Шеретюк Дмитро характеризував «Основні інститути та агенти гендерної соціалізації особистості». Для магістрантів Юлії Колядко, Тамари Дукач і Михайла Філоненка дослідницький інтерес склав «Розвиток національної свідомості на уроках трудового навчання». «Перцептивні прояви у спілкуванні» висвітлювала студентка Інна Онищук, а магістрантки Наталія Ковальчук і Аліна Синішина аналізували «Використання потенціалу декоративно-ужиткового мистецтва в процесі виховання учнівської молоді». «Міжпредметні зв'язки як основний засіб інтеграції та узагальнення знань та видів навчальної діяльності» встановлювали група молодих

науковців, магістрантки Уляна Переходько, Соломія Хомич і Руслана Пілат. Аспірант Олександр Зіза зупинився на питанні «Компетентнісного підходу до формування музичного мислення студентів-оркестрантів закладів вищої освіти».

На засіданні біолого-екологічної секції (модератор – магістрантка Мальвіна Ліщинович) з науковими повідомленнями виступили голова Ради молодих науковців академії, доцент Олена Тригуба і кандидат біологічних наук, доцент Оксана Галаган («Використання інноваційних технологій при викладанні біології та екології»), магістрантка Ганна Дем'янчук («Гурткова робота з біології як засіб активізації пізнавальної активності учнів»), магістрантка Мальвіна Ліщинович («Формування екологічної грамотності старшокласників під час вивчення біології і екології»), а учениця 11 класу Буцацького ліцею Анастасія Марцінковська під науковим патронатом кандидата сільськогосподарських Олени Тригуби підготувала спеціалізовану, з практичним ухилом наукову розвідку «Ефективність застосування біологічно активних речовин за показниками ростових процесів у посівах люпину білого (*Lupinus albus* L)».

Роботою секції з фізичної культури і спорту керувала модератор, викладач Галина Кедрич. В роботі секції брали участь кандидат педагогічних наук, доцент Тернопільський національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка Ірина Середа і магістрант цього ж вищого закладу освіти Максим Майстренко, які виступили з доповіддю «Фітнес-аеробіка як форма підвищення ефективності розвитку координаційних здібностей в старших класах». Наші молоді науковці, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент Тетяна Кучер і магістрант Олександр Шевчук досліджували «Особливості формування пізнавального інтересу підлітків до занять

фізичною культурою». Ще один тандем молодих науковців нашої академії, викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання Галина Кедрич і магістрант Олександр Степанюк вивчали такий складний і водночас цікавий педагогічний феномен як «Авторитет учителя фізичної культури у старшокласників». Про «Вплив засобів скандинавської ходьби на рівень здоров'я старшокласників» говорили представники Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент Галина Лаврін і магістрант цього вищого закладу освіти Ігор Гакало. Наша аспірантка Оксана Солтис висвітлювала «Особливості побудови фізкультурного заняття для дошкільників за технологією М. М. Фименка». Процес «Формування мотивації молодших школярів на уроках фізичної культури (футбол)» вивчав магістрант Дмитро Дубів, а особливості «Застосування ігрового методу у процесі навчання технічним прийомом на уроках футболу в закладах загальної середньої освіти» – магістрант Дмитро Галадей. Їх колегу Олександра Попілевича зацікавило «Формування швидкісних здібностей школярів засобами фізичної культури», а його колегу Сергія Лисенка – «Теоретико-методичні особливості організації та проведення сучасного уроку фізичної культури». Науковці спеціальності «Фізичне виховання», старший викладач Василь Довгаль і викладач Галина Кедрич розробляли важливу науково-методичну з організаційним акцентом проблематику «Самоосвіті вчителя фізичної культури».

За матеріалами VI науково-практичної конференції «Litteris et artibus: нові горизонти» опубліковано однойменний VI Збірник наукових робіт, який побачив світ у видавничому центрі КОГПА ім.Тараса Шевченка.

ВИВЧАЄМО ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

Оксана ДОМАНЮК, кандидат педагогічних наук

Науково-педагогічні працівники кафедри теорії та методики дошкільної і початкової освіти брали участь у вебінарі для вихователів закладів дошкільної освіти на тему «Професійні стандарти Вихователь та Керівник закладу дошкільної освіти: особливості впровадження». Спікерами форуму виступили член експертної групи з питань дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України Оксана Савицька та експерт Команди підтримки реформ МОН України Марина Столяр. Вебінар проходив у традиційному для нашого часу онлайн-режимі. До його роботи долучилися магістранти спеціальності «Дошкільна освіта», що для них було особливо корисним з огляду на вивчення програмової навчальної дисципліни «Освітній менеджмент в галузі дошкільної освіти».

У ході роботи вебінару здійснювався аналіз і були окреслені конкретні характеристики важливих спеціальних понять і категорій, професійних стандартів, що на даний час чинні та застосовуються у дошкільній освітній сфері. Зокрема, були означені трудові функції та фахові компетентності основних працівників дошкільного закладу, і, що дуже важливо, науковці проаналізували їх як парні поняття та категорії. Для прикладу: трудова функція організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу – з прогностичною, організаційною, ціннісно-аналітичною та предметно-методичною компетентностями; функція участі у створенні, підтримці та розвитку здорового, безпечного і розвивального інклюзивного освітнього середовища – із здоров'язбережувальною та проєктувальною компетентностями; функція партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу – із психоемоційною, морально-етичною та функцією педагогічного партнерства, а також трудова функція професійного розвитку і самовдосконалення – із компетентностями здатності до навчання упродовж життя, до інформаційно-комунікаційної взаємодії.

Учасники вебінару отримали інформацію про результати досліджень важливості трудових функцій вихователя закладу дошкільної освіти і мали змогу включитися до аналізу та висловити своє ставлення до згаданих результатів. Отримали вони і рекомендації щодо застосування професійного стандарту, з особливим інтересом сприйняли опис і характеристику професійних компетентностей вихователя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників. Організатори вебінару запропонували його учасникам дати характеристику кодифікації професійного стандарту вихователя ЗДО та окреслити його специфіку відповідно до трудових функцій, професійних компетентностей, здібностей, знань і умінь. Важливою особливістю заходу стала його предметна спрямованість на конкретні проблеми і питання функціонування закладів дошкільної освіти та ролі педагогічних працівників у вирішенні цих проблем та розв'язанні таких завдань.